

SZERGEJ ALEKSZANDROVICS JESZENYIN (1895–1925) orosz lírai költő. A rövid életű orosz irodalmi irányzat, az imazsinizmus képviselői közé tartozott, de korai költészete az impresszionizmushoz is közel áll, a benyomásokon alapuló gazdag szín és képvilága miatt. Magánélete zaklatott volt, élete harminc éve alatt többször is nősült, négy gyermeke született. Isadora Duncan világhírű amerikai táncosnővel való viharos házasságáról és alkoholfüggőségéről lett először ismert nyugaton. Oroszországban legalább akkora hírnév övezi, mint a „nemzet költőjét”, Puskin; számos versét megzenésítették, életéről televíziós sorozat készült, országszerte szobrokat emeltek a tiszteletére, külön irodalmi társaság foglalkozik élete kutatásával és költészete elemzésével. Magyar fordítói között van Rab Zsuzsa, Illyés Gyula és Weörös Sándor. Jeszenyin életének utolsó két éve folyamatos tévelygéssel és részegséggel volt tele, ugyanakkor megalkotta költészetének legszebb darabjait. 1925 tavaszán Jeszenyin megismerkedett Lev Tolsztoj unokájával, Szofja Andrejevna Tolsztajával, aki az ötödik felesége lett. Házassága nem segített súlyosbodó depresszióján, felerősödött paranoiája, hallucinációk gyötörték. Ekkor írhatta *A fekete ember* című versét is: „Fekete ember, / feketén fekete, / fekete ember / telepszik mellém az ágyra, / fekete ember / nem hagy aludni éjeken át.” (Fodor András fordítása).

1925 novemberében teljes idegösszeomlással kórházba került, ahol egy hónapig kezelték. December 28-án találták meg holttestét egy szállodai szobában, a fűtőcsövekre akasztotta fel magát a jegyzőkönyv szerint. A szobában megtalálták saját vérével írt búcsúversét. A Vagankovszkoje temetőben helyezték végső nyugalomra.

Jóllehet Oroszország egyik legkedveltebb költője volt és pompás állami temetést kapott, Sztálin és Hruscsov alatt a legtöbb művének kiadását felfüggesztették. A felfüggesztéshez nagymértékben hozzájárult Nyikolaj Buharin kritikája. Csak 1966-ban adták ki ismét műveit.

A most közölt elbeszélés az egyik a nem túl sok gyönyörű prózai műve közül.

(Ortutay Péter)